

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

248293

แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน: แผนนำเสนอชุมชนต้นแบบ
เพื่อการเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นอีสาน
GUIDELINES FOR COMMUNITY-BASED TOURISM MANAGEMENT:
A PROPOSED PLAN TO BEST PRACTICE COMMUNITY FOR
LOCAL WISDOM LEARNING OF THE NORTHEASTERN

นางสาวกตिका กสิณจันทร์นรงค์

วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ป๋วยจุฬาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2554

600253415

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

248293

แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน: แผนนำเสนอชุมชนต้นแบบ
เพื่อการเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นอีสาน

GUIDELINES FOR COMMUNITY-BASED TOURISM MANAGEMENT:

A PROPOSED PLAN TO BEST PRACTICE COMMUNITY FOR

LOCAL WISDOM LEARNING OF THE NORTHEASTERN

นางสาวกตिका กลิ่นจันทร์แดง

วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2554

แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน: แผนนำเสนอชุมชนต้นแบบ
เพื่อการเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นอีสาน

นางสาวกตिका กลิ่นจันทร์แดง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

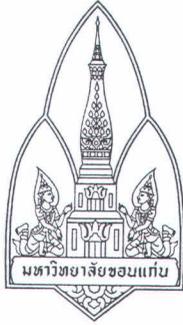
พ.ศ. 2554

**GUIDELINES FOR COMMUNITY-BASED TOURISM MANAGEMENT:
A PROPOSED PLAN TO BEST PRACTICE COMMUNITY FOR
LOCAL WISDOM LEARNING OF THE NORTHEASTERN**

MISS KATIKA KLINJANDANG

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT OF THE
REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN TOURISM MANAGEMENT
GRADUATE SCHOOL KHON KAEN UNIVERSITY**

2011

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
หลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

ชื่อวิทยานิพนธ์: แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน: แผนนำเสนอชุมชนต้นแบบ
เพื่อการเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นอีสาน

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์: นางสาวกตติกา กลิ่นจันทร์แดง

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รศ. ดร. นิตพล ภูตะโชติ ประธานกรรมการ
ผศ. ดร. พิมพะระวี โรจน์รุ่งสัจย์ กรรมการ
ผศ. ดร. จีรัชญา มณีเนตร กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จีรัชญา มณีเนตร)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ลำปาง แม่่นมาตย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

.....
(รองศาสตราจารย์ มันทนา สามารถ)

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

กติกา กลิ่นจันทร์แดง. 2554. แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน: แผนนำเสนอชุมชนต้นแบบ
เพื่อการเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นอีสาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จีรชญา มณีเนตร

บทคัดย่อ

248293

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพบริบทชุมชน ทรัพยากรการ
ท่องเที่ยว และสถานการณ์การท่องเที่ยว เพื่อรวบรวมความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นและนำไป
กำหนดแนวทางการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่เหมาะสม และเพื่อกำหนดแนวทางการจัดการท่องเที่ยว
โดยชุมชนและกำหนดแผนนำเสนอชุมชน ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ ให้เป็น
ชุมชนต้นแบบเพื่อการเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นอีสาน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก
แบบสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 19 คน การจัดอภิปรายกลุ่มตัวแทนชาวบ้านและผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องในส่วนของหน่วยงานภาครัฐจำนวน 51 คน และแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยที่
เดินทางมาท่องเที่ยวในเขตตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 400 คน
ผลการศึกษามีดังนี้

ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ มีภูมิปัญญาท้องถิ่นอีสานและกิจกรรมการ
ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ คือ การปลูกหมอนเลี้ยงไหมและการทอผ้า การจักสาน และการนวด
แผนไทย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยวิเคราะห์เป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 41 - 50 ปี
สถานภาพสมรส ประกอบอาชีพอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีรายได้ต่อเดือน
20,001-30,000 บาท การศึกษาระดับปริญญาตรี ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อทัศนคติของนักท่องเที่ยว
ในการเดินทางมายังตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ มากที่สุด คือ ด้านสินค้าจาก
ภูมิปัญญาท้องถิ่น และปัจจัยที่มีความสำคัญต่อทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการ
ท่องเที่ยวโดยชุมชนที่สุด คือ ด้านการจัดการ จากการศึกษาสภาพแวดล้อมภายในและ
สภาพแวดล้อมภายนอก พบว่า ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ มีจุดเด่น คือ

248293

มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่น่าสนใจและคนในชุมชนมีความสามัคคี โดยผลวิเคราะห์การประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ทั้ง 3 องค์ประกอบ คือ ศักยภาพในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว ด้านศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการ พบว่า มีระดับมาตรฐานปานกลาง ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อดีข้อด้อยต่างๆ ไปวิเคราะห์และกำหนดแผนในการพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน และเป็นแผนนำเสนอชุมชนต้นแบบเพื่อการเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นอีสาน ซึ่งประกอบด้วยแผนกลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาด้านสิ่งดึงดูดใจ, กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาด้านการเข้าถึง, กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก, กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาด้านสถานที่พักแรม และกลยุทธ์ที่ 5 การพัฒนาด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว โดยมีระยะเวลาในการดำเนินการ 5 ปี

Katika Klinjandang. 2011. **Guideline for Community-based Tourism Management: A Proposed Plan to Best Practice Community for Local Wisdom Learning of the Northeastern**. Master of Business Administration Thesis in Tourism Management, Graduate School, Khon Kaen University.

Thesis Advisor: Asst. Prof. Dr. Thirachaya Maneenetr

ABSTRACT

218293

This study aimed to investigate and analyze the conditions of community context, the tourism resources, and the tourism situations, to collect the information about local wisdom learning of the Northeastern in order to be used by the community for determining the appropriate direction of tourism, and to determine guideline for community-based tourism management and identify the proposed plan of best practice community for local wisdom learning of the Northeastern in Ban Khwao Sub-District, Ban Khwao District, Chaiyaphum Province. The results could promote the community as best practice community for local wisdom learning of the Northeastern. The data were collected by in-depth interviews with 19 village leaders, 51 representatives from the villages and the governmental organizations participated in a focus group. The questionnaires were administered to 400 Thai tourists who visited Ban Khwao Sub-District, Ban Khwao District, Chaiyaphum Province.

The results indicated that Ban Khwao Sub-District, Ban Khwao District, Chaiyaphum Province maintained interesting local wisdoms of the Northeastern and tourism activities including mulberry planting and silkworm raising, weaving, and thai massaging. The data were analyzed by using descriptive statistics including percentage, means and standard deviation, and it was found that most of the respondents were female, and their ages ranged from 41 - 50 years old. Most of them were married. Their monthly income ranged from 20,001 – 30,000 baht. Their educational level was a bachelor's degree. The factor most influencing attitudes of tourists to visit Ban Khwao Sub-District, Ban Khwao District, Chaiyaphum Province the most was products from local wisdoms. The factor most influencing tourists' attitudes towards community-based tourism management was the management. As for investigation of the internal and external environments,

248293

it was found that Ban Khwao Sub-District, Ban Khwao District, Chaiyaphum Province was unique since the local wisdoms were interesting and the people in the community were united. The results of the cultural tourism assessment showed that three aspects including the potential of tourist attractions, the potential of tourism carrying capacity, and management administration were in medium standard level. The researcher brought the weaknesses to analyze and determine the guideline for community-based tourism management and the proposed plan of best practice community for local wisdom learning of the Northeastern. These plans included the development of strategic plan for attraction, the development of strategic plan for access, the development of strategic plan for amenities, the development of strategic plan for accommodation and the development of strategic plan for activities which for a five years operation.

งานวิทยานิพนธ์นี้ขอมอบส่วนดีให้บุพการีและคณาจารย์

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์เป็นอย่างดีได้ด้วยความช่วยเหลือ และการให้คำปรึกษา จากอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จีรชญา มณีเนตร โดยให้คำแนะนำใน ทุกขั้นตอนที่ได้ทำการศึกษารายวิชาวิทยานิพนธ์ การสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ได้รับทุนใน การศึกษาการวิจัย การตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของงานทุกอย่าง รวมทั้งวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่นที่ให้ทุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยนี้ ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. นิติพล ภูตะโชติ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิมพีระวี โรจน์รุ่งสัจย์ ที่กรุณาเสียสละเวลามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณอาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการท่องเที่ยว ทุกท่านที่สั่งสอนและให้คำแนะนำในการศึกษาและการทำวิจัย ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ไพศาล มุ่งสมัคร ที่ให้ความรู้และคำแนะนำในการเก็บข้อมูลในพื้นที่ ขอขอบคุณ คุณธัญญพร บุญพิมพ์ ที่สละเวลาเพื่อให้ข้อมูลและอำนวยความสะดวกในการลงพื้นที่เพื่อ เก็บข้อมูล ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่งานบริการการศึกษาทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ขอขอบคุณนักศึกษาปริญญาโท สาขาการจัดการการท่องเที่ยว คณะ วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่นทุกท่านที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจใน การศึกษาตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อบัญชา กลิ่นจันทร์แดง คุณแม่พิมพ์พร กลิ่นจันทร์แดง คุณไชโย กลิ่นจันทร์แดง และคุณเสริมศักดิ์ พันธุ์ไสว ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจที่ สำคัญที่สุดในการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์

สุดท้ายผลอันใดจะเป็นประโยชน์ ความดีความงามทั้งปวง ที่เกิดขึ้นจากการศึกษา วิทยานิพนธ์นี้ ขอมอบแด่คุณพ่อและคุณแม่ที่เคารพยิ่งและหากมีข้อบกพร่องด้วยประการใดๆ ผู้วิจัย ขออ้อมรับไว้ด้วยความขอบคุณยิ่ง

กตिका กลิ่นจันทร์แดง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
คำอุทิศ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 สมมติฐานการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	8
1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	11
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยว	20
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	31
2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวงจร PDCA	36
2.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน	42
2.6 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	56
2.7 ทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	59
2.8 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	67

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	77
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	77
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	84
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	89
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล	90
บทที่ 4 ผลการวิจัย	95
ตอนที่ 1 วิเคราะห์สภาพบริบทชุมชน ทรัพยากรการท่องเที่ยว สถานการณ์ การท่องเที่ยว แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ความคิดเห็น ของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวของชุมชน และความรู้ด้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ	96
ตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลจากการจัดอภิปรายกลุ่ม เรื่อง แนวทางการจัดการ ท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ	120
ตอนที่ 3 วิเคราะห์ทัศนคติของของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมายัง ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ และทัศนคติ ของของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน	123
ตอนที่ 4 วิเคราะห์ผลสมมติฐาน	137
ตอนที่ 5 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก ของตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ	144
ตอนที่ 6 วิเคราะห์การประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	147
บทที่ 5 แผนนำเสนอชุมชนต้นแบบเพื่อการเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นอีสาน ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ	167
บทที่ 6 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	205
1. สรุปผลการวิจัย	206
2. อภิปรายผล	218
3. ข้อเสนอแนะ	223

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	227
ภาคผนวก	235
ภาคผนวก ก กำหนดการอภิปรายกลุ่ม	237
ภาคผนวก ข แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์	241
ภาคผนวก ค แบบประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	262
ภาคผนวก ง รูปภาพการสัมภาษณ์และการอภิปรายกลุ่ม	280
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บรวบรวมข้อมูล และรายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์เจาะลึก	287
ประวัติผู้เขียน	299

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ค่าคะแนนเต็มในแต่ละองค์ประกอบของการประเมินมาตรฐานคุณภาพ	64
ตารางที่ 2.2 ตัวอย่างการให้คะแนนแบบวิธีที่ 1	65
ตารางที่ 2.3 ตัวอย่างการให้คะแนนแบบวิธีที่ 2	66
ตารางที่ 2.4 ระดับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	67
ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ ปี พ.ศ. 2553	79
ตารางที่ 3.2 จำนวนผู้เยี่ยมเยือนจังหวัดชัยภูมิ ปี พ.ศ. 2551	80
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	124
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนักท่องเที่ยว ในการเดินทางมาท่องเที่ยวที่ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ ในด้านแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจ	126
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนักท่องเที่ยว ในการเดินทางมาท่องเที่ยวที่ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ ในด้านการคมนาคม	127
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนักท่องเที่ยว ในการเดินทางมาท่องเที่ยวที่ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ ในด้านสาธารณูปโภค	127
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนักท่องเที่ยว ในการเดินทางมาท่องเที่ยวที่ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ ในด้านสถานที่พักผ่อน	128
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนักท่องเที่ยว ในการเดินทางมาท่องเที่ยวที่ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ ในด้านร้านอาหาร	129
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนักท่องเที่ยว ในการเดินทางมาท่องเที่ยวที่ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ ในด้านสินค้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่น	130

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.8 แสดงภาพรวมของค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติ ของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมาท่องเที่ยวที่ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ	131
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนักท่องเที่ยว ที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม	132
ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนักท่องเที่ยว ที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ ในด้านองค์กรชุมชน	133
ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนักท่องเที่ยว ที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ ในด้านการจัดการ	134
ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนักท่องเที่ยว ที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ ในด้านการเรียนรู้	135
ตารางที่ 4.13 แสดงภาพรวมของค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติ ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ	136
ตารางที่ 4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของนักท่องเที่ยวในการเดินทาง มาท่องเที่ยวที่ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ กับเพศ	138
ตารางที่ 4.15 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของนักท่องเที่ยวในการเดินทาง มาท่องเที่ยวที่ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ กับอายุ	139
ตารางที่ 4.16 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของนักท่องเที่ยวในการเดินทาง มาท่องเที่ยวที่ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ กับระดับการศึกษา	140

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของนักท่องเที่ยวในการเดินทาง มาท่องเที่ยวที่ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ กับสถานภาพ	141
ตารางที่ 4.18 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของนักท่องเที่ยวในการเดินทาง มาท่องเที่ยวที่ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ กับอาชีพ	142
ตารางที่ 4.19 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของนักท่องเที่ยวในการเดินทาง มาท่องเที่ยวที่ ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ กับรายได้ต่อเดือน	143
ตารางที่ 4.20 แสดงค่าคะแนนขององค์ประกอบด้านศักยภาพในการดึงดูดใจ ด้านการท่องเที่ยวในการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว ทางวัฒนธรรม	147
ตารางที่ 4.21 แสดงค่าคะแนนขององค์ประกอบด้านศักยภาพในการรองรับ ด้านการท่องเที่ยวในการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว ทางวัฒนธรรม	155
ตารางที่ 4.22 แสดงค่าคะแนนขององค์ประกอบด้านการบริหารจัดการในการ ประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	157
ตารางที่ 4.23 แสดงค่าคะแนนรวมของแต่ละองค์ประกอบ	165

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	10
ภาพที่ 2.1 การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	35
ภาพที่ 2.2 วงจร PDCA ในยุคแรก	37
ภาพที่ 2.3 วงจร PDCA แบบญี่ปุ่น	38
ภาพที่ 2.4 วงจร PDCA กับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	39
ภาพที่ 4.1 แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิ	100
ภาพที่ 4.2 อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ	101
ภาพที่ 4.3 แผนที่ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ	102
ภาพที่ 4.4 นายสุภชัย เขว้าชัย ปราชญ์ท้องถิ่น	111
ภาพที่ 4.5 รางวัลเกี่ยวกับการทอผ้าไหม	111
ภาพที่ 4.6 ต้นหม่อนระยะแรก	112
ภาพที่ 4.7 ใบหม่อนที่นำไปใช้ได้	112
ภาพที่ 4.8 การเลี้ยงตัวหนอนไหมในกระดิ่ง	113
ภาพที่ 4.9 การเลี้ยงตัวหนอนไหมในโรงไหม	113
ภาพที่ 4.10 ตัวหนอนไหมสร้างรังในจ่อ	113
ภาพที่ 4.11 การเก็บไหมออกจากจ่อ	113
ภาพที่ 4.12 การสาวไหม	114
ภาพที่ 4.13 การสาวเส้นไหมด้วยไม้จีน	114
ภาพที่ 4.14 สาวเส้นไหมใส่กระบุง	114
ภาพที่ 4.15 อุปกรณ์ในการเปียไหม	115
ภาพที่ 4.16 ใจไหมที่ฟอกและไม่ฟอก	115
ภาพที่ 4.17 การมัดหมี่	116
ภาพที่ 4.18 การย้อมไหม	116
ภาพที่ 4.19 ใจไหมที่ฟอกและไม่ฟอก	116
ภาพที่ 4.20 เส้นยืน	117
ภาพที่ 4.21 กระจสวย	117
ภาพที่ 4.22 การทอผ้าไหม	117

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.23 การทอผ้าไหมมัดหมี่ลายประจำจังหวัดชัยภูมิ “ลายตะขอนารี”	118
ภาพที่ 4.24 นายเมฆ แก่นชัยภูมิ ปราชญ์ด้านการจักสาน	118
ภาพที่ 4.25 การจักสานข้องใส่ปลา	118
ภาพที่ 4.26 การจักสานกระด้ง	119
ภาพที่ 4.27 การจักสานจ่อเลี้ยงไหม	119
ภาพที่ 4.28 ศูนย์สุขภาพพอเพียง	119
ภาพที่ 4.29 การนวดแผนไทย	119
ภาพที่ 4.30 อุปกรณ์ที่ใช้ในการประคบและอยู่ไฟ	120
ภาพที่ 4.31 ลูกประคบ	120
ภาพที่ 5.1 ตัวอย่างการออกแบบตกแต่งรถยนต์	177
ภาพที่ 5.2 ตัวอย่างการประยุกต์ใช้ผ้าไหมกับโทรศัพท์มือถือ	177
ภาพที่ 5.3 ตัวอย่างการออกแบบกระเป๋าถือ	177
ภาพที่ 5.4 ตัวอย่างการออกแบบกล่องใส่ผ้าไหม	177
ภาพที่ 5.5 ตัวอย่างการออกแบบเสื้อ	178
ภาพที่ 5.6 ตัวอย่างพวงกุญแจที่ผลิตเป็นไซ	178
ภาพที่ 5.7 ตัวอย่างพวงกุญแจที่ผลิตเป็นข้อง	178
ภาพที่ 5.8 ตัวอย่างสินค้าที่ระลึกลูกประคบสมุนไพร	178
ภาพที่ 5.9 ตัวอย่างป้ายสื่อความหมายค่าน้ำศูนย์ท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นอีสานแบบครบวงจร	181
ภาพที่ 5.10 ตัวอย่างป้ายสื่อความหมายกระบวนการผลิตผ้าไหม	181
ภาพที่ 5.11 ตัวอย่างป้ายบอกทางเส้นทางที่ 1	182
ภาพที่ 5.12 ตัวอย่างป้ายบอกทางเส้นทางที่ 2	182
ภาพที่ 5.13 ตัวอย่างป้ายบอกทางเส้นทางที่ 3	182
ภาพที่ 5.14 ตัวอย่างป้ายบอกทางเส้นทางที่ 4	182
ภาพที่ 5.15 ตัวอย่างศูนย์ท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นอีสานแบบครบวงจร	192
ภาพที่ 5.16 ตัวอย่างภายในศูนย์ท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นอีสาน แบบครบวงจร	192

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 5.17 ตัวอย่างโรงเลี้ยงไหม	193
ภาพที่ 5.18 ตัวอย่างรายละเอียดต่างๆ บนเว็บไซต์	203
ภาพที่ 5.19 ตัวอย่างหน้าปกคู่มือการท่องเที่ยว	203